

ความต้องการของนักวิจัยต่อบทบาทสนับสนุนการวิจัยของ
ฝ่ายหอสมุดจอห์น เอฟ เคนเนดี สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
วิทยาเขตปัตตานี

Need of Researchers for Research Support at John F. Kennedy Library,
Office of Academic Resources, Prince of Songkla University
Pattani Campus

อัญชลี กล่ำเพชร รวีวรรณ ขำพล จุฑารัตน์ ปานผดุง ประทุมรัตน์ รัตน์น้อย
หอสมุดจอห์น เอฟ เคนเนดี สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
e-mail: anchalee.k@psu.ac.th, raweewon.k@psu.ac.th,
jutarut.k@psu.ac.th, pratomrut.r@psu.ac.th

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการของนักวิจัย ได้แก่ อาจารย์ บุคลากร และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต่อบทบาทสนับสนุนการวิจัยของฝ่ายหอสมุดจอห์น เอฟ เคนเนดี สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ใน 4 ด้าน คือ 1) บทบาทด้านการจัดการทรัพยากรสารสนเทศ 2) บทบาทด้านการบริการสารสนเทศ 3) บทบาทด้านการจัดบริการที่สนับสนุนการทำและเผยแพร่ผลงาน และ 4) บทบาทด้านการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการทำวิจัย ผลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้จะเป็นส่วนหนึ่งในการจัดทำแผนงานและแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อสนับสนุนการวิจัยให้แก่ นักวิจัย ของ คณะ/หน่วยงาน ต่างๆ ใน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของนักวิจัยให้มากที่สุด เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนกันยายน - พฤศจิกายน 2558 กลุ่มตัวอย่างคือนักวิจัยของคณะ/หน่วยงานต่างๆ จำนวนทั้งสิ้น 337 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติทดสอบเอฟ (F-test) ผลการวิจัยพบว่า นักวิจัยทุกประเภท มีความต้องการต่อบทบาทสนับสนุนการวิจัยของฝ่ายหอสมุดจอห์น เอฟ เคนเนดี โดยรวมทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบความต้องการของนักวิจัย จำแนกตามประเภท พบว่า ประเภทของนักวิจัยที่แตกต่างกัน มีความต้องการบทบาทสนับสนุนการวิจัยแตกต่างกัน 3 ด้าน คือ ด้านการจัดการทรัพยากรสารสนเทศ การจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการทำวิจัย และด้านการจัดบริการที่สนับสนุนการทำและเผยแพร่ผลงาน แต่ไม่มีความแตกต่างกันในด้านการบริการสารสนเทศ

คำสำคัญ:

การวิจัย, นักวิจัย, การสนับสนุนการวิจัย, หอสมุดจอห์น เอฟ. เคนเนดี, สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

บทนำ

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มีวิสัยทัศน์ (Vision) ในการขับเคลื่อนองค์กร คือ "เป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำในระดับภูมิภาคเอเชีย ทำหน้าที่ผลิตบัณฑิต บริการวิชาการ และทำนุบำรุงวัฒนธรรม โดยมีการวิจัยเป็นฐาน" ฝ่ายหอสมุดจอห์น เอฟ. เคนเนดี สำนักวิทยบริการ ซึ่งเป็นหน่วยงานหนึ่งของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่สนับสนุนการศึกษาค้นคว้าสำหรับบุคลากร นักวิจัย และนักศึกษา จึงต้องมีบทบาทในการเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สนับสนุนการเรียนการสอนและการวิจัยในมหาวิทยาลัยและชุมชน โดยการจัดหา จัดเก็บ บริการสารสนเทศทางวิชาการในรูปแบบต่างๆ ตลอดจนส่งเสริมการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้สามารถเข้าถึงสารสนเทศและแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และแผนยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยและสนับสนุนภารกิจในการก้าวไปสู่มหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติ จะเห็นได้ว่า นอกจากบทบาทการให้บริการสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรที่มหาวิทยาลัยเปิดทำการเรียนการสอนแล้ว หอสมุดยังมีบทบาทในการสนับสนุนการวิจัยอีกด้วย

จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของห้องสมุดมหาวิทยาลัยในการสนับสนุนการศึกษาและการวิจัยของมหาวิทยาลัย สรุปได้ว่าบทบาทของห้องสมุดมี 4 ด้าน คือ 1) บทบาทด้านการจัดการทรัพยากรสารสนเทศ โดยมุ่งเน้นการจัดการทรัพยากรสารสนเทศ ทั้งที่เป็นรูปแบบสิ่งพิมพ์ และรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ให้เหมาะสมกับสาขาวิชาที่เปิดสอน มีความเจาะจง ทันสมัย ครบถ้วน มีการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศที่สนับสนุนการทำวิจัยสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บริการมากที่สุด 2) บทบาทด้านการบริการสารสนเทศ เป็นบทบาทที่ช่วยเหลือผู้ใช้บริการในการค้นคว้าเรื่องต่างๆ ทั้งการสอน การให้คำแนะนำ และการชี้แนะแหล่ง โดยให้ผู้ใช้บริการสามารถเข้าถึงทรัพยากรสารสนเทศได้สะดวก ตลอดเวลา 3) บทบาทด้านการจัดบริการที่สนับสนุนการทำและเผยแพร่ผลงาน เป็นการจัดการบริการและกิจกรรมที่ช่วยเหลือผู้ใช้บริการในการจัดหาแหล่งวิจัย ตลอดจนการพิมพ์เผยแพร่ผลงานลงในวารสาร และ 4) บทบาทด้านการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการทำวิจัย เป็นการจัดให้บริการและกิจกรรมที่ช่วยสนับสนุนให้การจัดทำผลงาน หรืองานวิจัยมีความสะดวกและรวดเร็ว การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร เพื่อให้สามารถเข้าถึงและค้นคืนได้สะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น (นันทนาพร แยมเทศ, 2546; พรชนิตว์สินาราช, 2555; วราภรณ์ จันทคัต, 2555; กิตติยา สุทธิประภา, 2557)

ในปัจจุบัน ฝ่ายหอสมุดจอห์น เอฟ. เคนเนดี ได้จัดบริการและกิจกรรมเพื่อสนับสนุนการวิจัย เช่น อบรมการสืบค้นฐานข้อมูล อบรมโปรแกรมตรวจสอบการคัดลอกผลงาน แนะนำการเขียนบรรณานุกรมและรายการอ้างอิง เป็นต้น เพื่อให้การจัดกิจกรรมและบริการของฝ่ายหอสมุดฯ มีความครบถ้วนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น สอดคล้องและตรงความต้องการของนักวิจัยมากที่สุด คณะผู้วิจัยจึงได้ทำการวิจัย เพื่อสำรวจความต้องการของนักวิจัย อันได้แก่ อาจารย์ บุคลากร และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ว่ามีความต้องการต่อบทบาทสนับสนุนการวิจัยของหอสมุดฯ อย่างไร เมื่อจำแนกตามประเภทนักวิจัยแล้ว มีความต้องการเหมือนหรือต่างกันหรือไม่ อย่างไร โดยผลที่ได้จากการศึกษครั้งนี้จะเป็นส่วนหนึ่งในการจัดทำแผนงานและแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อสนับสนุนการวิจัยให้นักวิจัยของคณะ/หน่วยงานต่างๆ ในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของนักวิจัยให้มากที่สุด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความต้องการของนักวิจัยต่อบทบาทสนับสนุนการวิจัย ของฝ่ายหอสมุดจอห์น เอฟ. เคนเนดี สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการของนักวิจัยต่อบทบาทสนับสนุนการวิจัย ของฝ่ายหอสมุดจอห์น เอฟ. เคนเนดี สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จำแนกตามประเภทของนักวิจัยชั้นตอน และวิธีการดำเนินงาน

ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการของนักวิจัยแต่ละกลุ่มต่อบทบาทสนับสนุนการวิจัยของหอสมุดฯ ใน 4 ด้าน คือ 1) บทบาทด้านการจัดการทรัพยากรสารสนเทศ 2) บทบาทด้านการบริการสารสนเทศ 3) บทบาทด้านการจัดบริการที่สนับสนุนการทำและเผยแพร่ผลงาน และ 4) บทบาทด้านการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการทำวิจัย

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยประกอบด้วย 12 คณะ/หน่วยงาน จำนวนทั้งสิ้น 337 คน แยกตามคณะ/หน่วยงาน และประเภทของนักวิจัย จำแนกเป็นอาจารย์ 80 คน บุคลากรสายสนับสนุน 130 คน และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา 127 คน ได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

คณะผู้วิจัยเก็บข้อมูลเป็นระยะเวลา 3 เดือน ตั้งแต่เดือนกันยายน-พฤศจิกายน 2558 ได้รับแบบสำรวจคืนมาจำนวน 304 ชุด คิดเป็น 90.20% ของแบบสำรวจทั้งหมด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความแตกต่างจำแนกตามประเภทของนักวิจัย โดยใช้ค่า F-test ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ผลการศึกษา

ผลการวิจัยเรื่อง ความต้องการของนักวิจัยต่อบทบาทสนับสนุนการวิจัย ของฝ่ายหอสมุดจอห์น เอฟ. เคนเนดี สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี พบว่า

1. ความต้องการของนักวิจัย ประเภทอาจารย์ต่อบทบาทสนับสนุนการวิจัย ของฝ่ายหอสมุดจอห์น เอฟ. เคนเนดี สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มีดังนี้

1.1 อาจารย์มีความต้องการต่อบทบาทด้านการจัดการทรัพยากรสารสนเทศโดยรวมในระดับมาก ($\bar{X}=4.43$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า มีความต้องการสูงที่สุดเรื่องการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ให้มีความทันสมัย ($\bar{X}=4.60$)

1.2 อาจารย์มีความต้องการต่อบทบาทด้านการบริการสารสนเทศโดยรวมในระดับมาก ($\bar{X}=4.14$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า มีความต้องการสูงที่สุดเรื่องการอบรมแนะนำการสืบค้นฐานข้อมูลหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ต่างประเทศ ($\bar{X}=4.24$)

1.3 อาจารย์มีความต้องการต่อบทบาทด้านการจัดบริการที่สนับสนุนการทำและเผยแพร่ผลงาน โดยรวมในระดับมาก ($\bar{X}=4.10$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า มีความต้องการสูงที่สุดเรื่องการให้ความช่วยเหลือในการรวบรวมแหล่งสารสนเทศสำหรับนักวิจัยในสาขาต่างๆ ($\bar{X}=4.27$)

1.4 อาจารย์มีความต้องการตอบบทบาทด้านการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการทำวิจัยโดยรวมในระดับมาก ($\bar{X}=3.91$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า มีความต้องการสูงที่สุดเรื่องการเพิ่มความเร็วของระบบการสืบค้นสารสนเทศในหอสมุดฯ ($\bar{X}=4.24$)

2. ความต้องการของนักวิจัย ประเภทบุคลากรสายสนับสนุนตอบบทบาทสนับสนุนการวิจัย ของฝ่ายหอสมุดจอห์น เอฟ. เคนเนดี สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มีดังนี้

2.1 บุคลากรสายสนับสนุนมีความต้องการตอบบทบาทด้านการจัดการทรัพยากรสารสนเทศโดยรวมในระดับมาก ($\bar{X}=4.18$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า มีความต้องการสูงที่สุดเรื่องการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ให้มีความทันสมัย ($\bar{X}=4.35$)

2.2 บุคลากรสายสนับสนุนมีความต้องการตอบบทบาทด้านการบริการสารสนเทศโดยรวมในระดับมาก ($\bar{X}=4.06$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า มีความต้องการสูงที่สุดเรื่องการอบรมแนะนำเทคนิคและกลวิธีการสืบค้นฐานข้อมูล ($\bar{X}=4.20$)

2.3 บุคลากรสายสนับสนุนมีความต้องการตอบบทบาทด้านการจัดบริการที่สนับสนุนการทำและเผยแพร่ผลงาน โดยรวมในระดับมาก ($\bar{X}=4.01$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า มีความต้องการสูงที่สุด 2 ข้อ คือ การรวบรวมรายชื่อวารสารและเกณฑ์การตีพิมพ์วารสารแต่ละสาขาวิชาเพื่อเผยแพร่บทความวิจัย ($\bar{X}=4.11$) และด้านการอบรมแนะนำการใช้ฐานข้อมูลเพื่อเป็นแหล่งตรวจสอบการอ้างอิงผลงานทางวิชาการ เช่น Scopus, Web of Science ($\bar{X}=4.11$)

2.4 บุคลากรสายสนับสนุนมีความต้องการตอบบทบาทด้านการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการทำวิจัยโดยรวมในระดับมาก ($\bar{X}=3.95$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า มีความต้องการสูงที่สุดเรื่องการเพิ่มจำนวนการยืมทรัพยากรให้มากขึ้น ($\bar{X}=4.12$)

3. ความต้องการของนักวิจัย ประเภทนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาตอบบทบาทสนับสนุนการวิจัย ของฝ่ายหอสมุดจอห์น เอฟ. เคนเนดี สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี มีดังนี้

3.1 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีความต้องการตอบบทบาทด้านการจัดการทรัพยากรสารสนเทศโดยรวมในระดับมาก ($\bar{X}=4.30$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า มีความต้องการสูงที่สุด 2 ข้อ คือ การจัดหาทรัพยากรสารสนเทศในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ให้มีความทันสมัย ($\bar{X}=4.38$) และการวิเคราะห์หมวดหมู่ทรัพยากรสารสนเทศที่ถูกต้อง ครบถ้วน สืบค้นได้ง่าย ($\bar{X}=4.38$)

3.2 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีความต้องการตอบบทบาทด้านการบริการสารสนเทศโดยรวมในระดับมาก ($\bar{X}=4.19$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่า มีความต้องการสูงที่สุดเรื่องการอบรมแนะนำการสืบค้นฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์/วิจัย 96 มหาวิทยาลัย (TDC) ($\bar{X}=4.30$)

3.3 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีความต้องการตอบบทบาทด้านการจัดบริการที่สนับสนุนการทำและเผยแพร่ผลงาน โดยรวมในระดับมาก ($\bar{X}=4.23$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่ามีความต้องการสูงที่สุดเรื่องการอบรมแนะนำการเขียนบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ลงในวารสาร ($\bar{X}=4.36$)

3.4 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีความต้องการตอบบทบาทด้านการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการทำวิจัยโดยรวมในระดับมาก ($\bar{X}=4.26$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อพบว่ามีความต้องการสูงที่สุดเรื่องการเพิ่มจำนวนการยืมทรัพยากรให้มากขึ้น ($\bar{X}=4.39$)

4. เปรียบเทียบความต้องการของนักวิจัยตอบบทบาทสนับสนุนการวิจัย ของฝ่ายหอสมุดจอห์น เอฟ. เคนเนดี สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จำแนกตามประเภทของนักวิจัย พบว่า ประเภทของ

นักวิจัยที่แตกต่างกัน มีความต้องการบทบาทสนับสนุนการวิจัยโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า นักวิจัยประเภทแตกต่างกัน มีความต้องการตอบสนองบทบาทสนับสนุนการวิจัยแตกต่างกัน 3 ด้าน คือ ด้านการจัดการทรัพยากรสารสนเทศ ด้านการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการทำวิจัย และด้านการจัดบริการที่สนับสนุนการทำ และเผยแพร่ผลงาน แต่ไม่มีความแตกต่างกันในด้านการบริการสารสนเทศ

เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่แล้ว พบว่า นักวิจัยที่มีประเภทแตกต่างกัน มีความต้องการตอบสนองบทบาทสนับสนุนการวิจัยวิจัย ของฝ่ายหอสมุดจอห์น เอฟ. เคนเนดี สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนี้

ด้านการจัดการทรัพยากรสารสนเทศ พบว่านักวิจัยประเภทอาจารย์มีความต้องการตอบสนองบทบาทสนับสนุนการวิจัยของฝ่ายหอสมุดฯ มากกว่านักวิจัยประเภทบุคลากรสายสนับสนุนและนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ในเรื่องการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศทั้งในรูปแบบสิ่งพิมพ์ รูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ ให้ความสอดคล้องกับประเด็นวิจัยและสาขาวิชาที่เปิดสอน มีความทันสมัย เพียงพอต่อความต้องการ และจัดให้มีช่องทางการเสนอแนะรายชื่อทรัพยากรการวิเคราะห์หมวดหมู่ที่ถูกต้อง ครบถ้วน สืบค้นได้ง่าย การประสานความร่วมมือในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ

ด้านการจัดบริการที่สนับสนุนการทำและเผยแพร่ผลงาน พบว่านักวิจัยประเภทนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่มีความต้องการตอบสนองบทบาทสนับสนุนการวิจัยของฝ่ายหอสมุดฯ มากกว่านักวิจัยประเภทอาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน ในเรื่องการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก การให้ความช่วยเหลือในการรวบรวมแหล่งสารสนเทศสำหรับนักวิจัย การอบรมทบทวนวรรณกรรม การอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับลิขสิทธิ์ การใช้โปรแกรมตรวจสอบการคัดลอกผลงาน การเขียนเค้าโครงวิจัย การใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ การเขียนบรรณานุกรมและรายการอ้างอิง การใช้โปรแกรมการจัดการบรรณานุกรม การใช้โปรแกรม Microsoft word แบบมีอาชีพ การให้ความช่วยเหลือในการตรวจสอบแก้ไขรูปแบบการพิมพ์รายงาน การรวบรวมรายชื่อวารสารและเกณฑ์การตีพิมพ์ การใช้ฐานข้อมูลเพื่อเป็นแหล่งตรวจสอบการอ้างอิงผลงานทางวิชาการ การเขียนบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสาร การเผยแพร่ผลงานวิจัยในฐานข้อมูลคลังปัญญาสงขลานครินทร์ (PSU Knowledge Bank)

ด้านการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการทำวิจัย พบว่านักวิจัยประเภทนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่มีความต้องการตอบสนองบทบาทสนับสนุนการวิจัยของฝ่ายหอสมุดฯ มากกว่านักวิจัยประเภทอาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน ในเรื่องการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อใช้ในการสืบค้นวิจัย การจัดให้มีเครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ในการสืบค้นวิจัย การจัดให้มีเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับบริการนักวิจัยโดยเฉพาะ การจัดให้มีห้องอ่านหนังสือ/วิจัยรายบุคคล การจัดให้มีห้องประชุมกลุ่มสำหรับนักวิจัย การจัดให้มีห้องคลินิกวิจัย เพื่อให้คำปรึกษาด้านการวิจัย การเพิ่มความเร็วของระบบการสืบค้นสารสนเทศในหอสมุดฯ การเพิ่มจำนวนการยืมทรัพยากรให้มากขึ้น

อภิปรายผล

อภิปรายผลเรื่องความต้องการของนักวิจัยตอบสนองบทบาทสนับสนุนการวิจัย ของฝ่ายหอสมุดจอห์น เอฟ. เคนเนดี สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จำแนกตามบทบาท 4 ด้าน ดังนี้

1. บทบาทด้านการจัดการทรัพยากรสารสนเทศ

อาจารย์ บุคลากรสายสนับสนุน และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่มีความต้องการตอบสนองบทบาทด้านการจัดการทรัพยากรสารสนเทศโดยรวมในระดับมาก ทั้งอาจารย์ บุคลากรสายสนับสนุน และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่มีความต้องการสูงที่สุดเหมือนกันคือ เรื่องการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ให้มีความทันสมัย อาจเป็นเพราะผู้ใช้บริการได้รับความสะดวกในการใช้สารสนเทศในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์มากกว่าประเภทอื่น ๆ ซึ่ง

สอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทนาพร แยมเทศ (2546, น.80) ที่พบว่าอาจารย์มีความต้องการบริการเข้าถึงรายการทรัพยากรสารสนเทศและฐานข้อมูลห้องสมุดสูงสุด และงานวิจัยของ กิตติยา สุทธิประภา (2557, น.174) ที่พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต้องการบริการจัดหาฐานข้อมูลวารสารอิเล็กทรอนิกส์ที่ครอบคลุมในแต่ละสาขาวิชาเพิ่มขึ้น เพื่อส่งเสริมการทำวิทยานิพนธ์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีความต้องการสูงที่สุดอีกหนึ่งเรื่องคือ การวิเคราะห์หมวดหมู่ทรัพยากรสารสนเทศที่ถูกต้อง ครบถ้วน สืบค้นได้ง่าย เนื่องจากนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษายังมีความต้องการใช้ทรัพยากรสารสนเทศในห้องสมุดฯ ซึ่งต้องอาศัยเครื่องมือในการค้นหาทรัพยากรสารสนเทศที่มีความถูกต้อง ครบถ้วน ค้นหาได้ง่ายและสะดวก

2. บทบาทด้านการบริการสารสนเทศ

อาจารย์ บุคลากรสายสนับสนุน และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีความต้องการต่อบทบาทด้านการบริการสารสนเทศโดยรวมในระดับมาก อาจารย์มีความต้องการสูงที่สุดเรื่องการอบรมแนะนำการสืบค้นฐานข้อมูลหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ต่างประเทศ อาจเป็นเพราะอาจารย์ยังไม่มีทักษะและความรู้ในการสืบค้นฐานข้อมูลหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ต่างประเทศ แต่มีความจำเป็นต้องใช้สารสนเทศในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อประกอบการสอน และการทำวิจัยอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทนาพร แยมเทศ (2546, น.87) ที่พบว่าอาจารย์ให้ความสำคัญแก่การสอนการใช้ห้องสมุดและวิธีการสืบค้นสารสนเทศเป็นลำดับแรก สำหรับบุคลากรสายสนับสนุนมีความต้องการสูงที่สุดเรื่องการอบรมแนะนำเทคนิคและกลวิธีการสืบค้นฐานข้อมูล อาจเป็นเพราะยังไม่ทราบกลวิธีในการสืบค้นฐานข้อมูลต่าง ๆ เพื่อประกอบการทำผลงาน หรือวิจัยสถาบัน ในส่วนของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มีความต้องการสูงที่สุดเรื่องการอบรมแนะนำการสืบค้นฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์/วิจัย 96 มหาวิทยาลัย อาจเป็นเพราะต้องศึกษาค้นคว้าวิทยานิพนธ์และรายงานการวิจัยของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในการรวบรวมวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการทำสารนิพนธ์ หรือวิทยานิพนธ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรชนิตว์ สีนาราช (2555, น.233) ที่พบว่า ผู้รับบริการกลุ่มนักวิจัยและกลุ่มนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีความต้องการบริการสอนเทคนิคการสืบค้นสารสนเทศเพื่อการวิจัยจากฐานข้อมูลประเภทต่าง ๆ อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของกิตติยา สุทธิประภา (2557, น.176) ที่นักศึกษาเห็นว่าบทบาทที่ห้องสมุดควรดำเนินการในระดับมากที่สุด คือ บริการให้คำแนะนำการใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์และการสืบค้น

3. บทบาทด้านการจัดบริการที่สนับสนุนการทำและเผยแพร่ผลงาน

อาจารย์ บุคลากรสายสนับสนุน และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีความต้องการต่อบทบาทด้านการจัดบริการที่สนับสนุนการทำและเผยแพร่ผลงานโดยรวมในระดับมาก อาจารย์มีความต้องการสูงที่สุดเรื่องการให้ความช่วยเหลือในการรวบรวมแหล่งสารสนเทศสำหรับนักวิจัยในสาขาต่าง ๆ เนื่องจากอาจารย์มีภาระงานสอน และงานวิจัย อาจไม่มีเวลารวบรวมแหล่งสารสนเทศด้วยตนเอง บุคลากรสายสนับสนุนมีความต้องการสูงที่สุดเรื่องการรวบรวมรายชื่อวารสารและเกณฑ์การตีพิมพ์วารสารแต่ละสาขาวิชาเพื่อเผยแพร่บทความวิจัย และการอบรมแนะนำการใช้ฐานข้อมูลเพื่อเป็นแหล่งตรวจสอบการอ้างอิงผลงานทางวิชาการ เช่น Scopus, Web of Science อาจเป็นเพราะบุคลากรสายสนับสนุนยังไม่มีความรู้เรื่องเกณฑ์และการตีพิมพ์วารสารเพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยของตนเอง เพื่อนำมาใช้ในการเลื่อนระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งไม่มีความรู้เรื่องการใช้ฐานข้อมูลเพื่อเป็นแหล่งตรวจสอบการอ้างอิงผลงานทางวิชาการ สำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มีความต้องการสูงที่สุดเรื่องการอบรมแนะนำการเขียนบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ลงในวารสาร เนื่องจากเมื่อจัดทำวิทยานิพนธ์เสร็จสมบูรณ์จะต้องสรุปเป็นบทความและส่งตีพิมพ์ในวารสารวิชาการที่น่าเชื่อถือ จึงจะสำเร็จการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกิตติยา สุทธิประภา (2557, น.177) พบว่านักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาต้องการบริการแนะนำการเขียนอ้างอิงเอกสาร และ บริการให้คำแนะนำการเลือกวารสารสำหรับตีพิมพ์บทความวิจัยในระดับมาก

4. บทบาทด้านการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการทำวิจัย

อาจารย์ บุคลากรสายสนับสนุน และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีความต้องการตอบสนองบทบาทด้านการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการทำวิจัยโดยรวมในระดับมาก อาจารย์มีความต้องการสูงสุดเรื่องการเพิ่มความเร็วของระบบการสืบค้นสารสนเทศในหอสมุดฯ อาจเป็นเพราะอาจารย์ต้องสืบค้นสารสนเทศในรูปแบบออนไลน์เพื่อประกอบการสอนและการวิจัย ในบางครั้งระบบเครือข่ายของมหาวิทยาลัยฯ ล่าช้า ทำให้ไม่ได้รับสารสนเทศตามที่ต้องการได้ทันเวลา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วราภรณ์ จันทศักดิ์ (2555, น.100) ที่พบว่า นักวิจัยคาดหวังให้ห้องสมุดปรับปรุงระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อให้สามารถเข้าสู่ระบบสืบค้นสารสนเทศที่ต้องการมากที่สุด สำหรับบุคลากรสายสนับสนุนและนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีความต้องการสูงสุดเรื่องการเพิ่มจำนวนการยืมทรัพยากรให้มากขึ้น เนื่องจากบุคลากรสายสนับสนุนสามารถยืมทรัพยากรสารสนเทศได้เพียง 7 รายการต่อสัปดาห์ และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษายืมได้ 22 รายการต่อสัปดาห์ ซึ่งอาจไม่เพียงพอในการใช้ประกอบการศึกษาค้นคว้าเพื่อทำผลงานทางวิชาการหรือวิทยานิพนธ์

ข้อเสนอแนะ

1. หอสมุดฯ ควรเพิ่มบทบาทในการสนับสนุนการวิจัยโดยจัดทำแผนงาน และแผนกิจกรรม ทั้งระยะสั้นระยะยาวเพื่อสนับสนุนการวิจัยให้แก่วิจัยทุกกลุ่ม โดยดำเนินการเรื่องที่นักวิจัยมีความต้องการในระดับมากที่สุดและระดับมากเป็นลำดับต้น ๆ
2. ควรจัดกิจกรรมอบรมเพื่อสนับสนุนการวิจัยทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม ณ สำนักวิทยบริการ และคณะ/หน่วยงานต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

การนำไปใช้ประโยชน์

ฝ่ายหอสมุดจอห์น เอฟ. เคนเนดี จะนำผลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ ไปใช้ประโยชน์ ดังนี้

1. การจัดทำแผนงานและแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อสนับสนุนการวิจัยให้แก่วิจัยของคณะ/หน่วยงานต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของนักวิจัยให้มากที่สุด
2. การพัฒนารูปแบบการสนับสนุนการวิจัย เช่น การจัดอบรมแนะนำการสืบค้นฐานข้อมูล การจัดให้มีคลินิกวิจัย เป็นต้น
3. การจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกในการสนับสนุนการวิจัย เช่น เตรียมห้องและอุปกรณ์ ระบบเครือข่าย เป็นต้น

รายการอ้างอิง

- กิตติยา สุทธิประภา. (2557). บทบาทห้องสมุดในการส่งเสริมการทำวิทยานิพนธ์ของนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสารสนเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- กุลธิดา ท้วมสุข และคนอื่นๆ. (2548). บทบาทของห้องสมุดมหาวิทยาลัยในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน. *วารสารห้องสมุด*, 59, 18-34.
- นันทนาพร แยมเทศ. (2546). บทบาทของห้องสมุดในการสนับสนุนการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

- พรชนิตว์ ลีนาราช. (2554). บทบาทของห้องสมุดมหาวิทยาลัยวิจัยในการสนับสนุนการวิจัยของมหาวิทยาลัย. *วารสารสารสนเทศศาสตร์*, 29, 73-86.
- พรชนิตว์ ลีนาราช. (2555). รูปแบบการจัดบริการสนับสนุนการวิจัยสำหรับห้องสมุดมหาวิทยาลัยวิจัยในประเทศไทย. *วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสารสนเทศศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น*.
- วรารณ จันทศักดิ์. (2555). บทบาทของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยขอนแก่นในการสนองความต้องการสารสนเทศของนักวิจัย. *วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสารสนเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น*.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2554). ความก้าวหน้าอุดมศึกษาไทย. *อนุสารอุดมศึกษา*, 37(393), 3-16.
- สำนักวิทยบริการ. (2556). *แผนกลยุทธ์สำนักวิทยบริการ พ.ศ.2556-2560*. ปัตตานี: สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- สำนักวิทยบริการ. (2558). *โครงสร้างองค์กร*. ปัตตานี: สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- Hart, G., & Kleinveldt, L. (2011). The role of academic library in research: Researchers' perspective at a South African University of Technology. *SA Jnl Libs & Info Sci*, 77, 37-50. Retrieved from <http://sajlis.journals.ac.za>